STUDIEPLAN GRUNNLEGGENDE BEFALSUTDANNING

Navn på studieprogram (bokmål): Grunnleggende befalsutdanning Navn på studieprogram (nynorsk): Navn på studieprogram (engelsk): Studieprogramkode (fagstaben oppretter): Antall studiepoeng: 0 studiepoeng Kvalifikasjonsnivå (bachelor/master/videreutdanning): Grunnleggende befalsutdanning Undervisningssted: Kjevik Studieåret starter (høst/vår): Tre ganger per år Godkjent av/dato, revidert/dato: Godkjent av Styret FHS 4. desember 2023, revisjon godkjent av dekan FHS 9. september 2026

Om utdanningen

Studieplanen for Grunnleggende befalsutdanning (GBU) er utarbeidet med utgangspunkt i Bestemmelse om seleksjon, opptak og forvaltning av personell under utdanning og Reglement for befalsutdanning og for språk- og etterretningsutdanningen i Forsvaret. Studieplanen er en del av Befalsskolens utdanningsplan.

Utdanningen ved Befalsskolen er sentral i utviklingen av et handlekraftig, robust og kompetent befalskorps. Utdanningen skal være praksisnær og basert på Forsvarets kjernevirksomhet. Målet er å bidra til å utvikle trygge ledere med et godt etisk fundament, og bevisstgjøre den enkelte på ansvaret og forventninger som stilles til befal. Etter endt utdanning skal elevene ha fått en plattform for å bekle befalsstillinger på OR5-nivå i Forsvaret. Utdanningen skal videre motivere den enkelte til å utvikle seg og samtidig bidra til å øke ståtid i tjenestestilling.

Utdanningen har som mål å utvikle befal med yrkesstolthet, gode holdninger, god selvinnsikt, integritet, tillit og evne til å motivere andre. Dette for å sikre evne til å iverksette beslutninger og opprettholde disiplin i egen avdeling. Det kommende befalet må i tillegg forstå sin rolle som forbilde og den påvirkningskraften en har som leder. Utdanningen skal gi økt forståelse for Forsvarets organisasjon og oppgaver.

Spesialistkorpset er viktig for at Forsvaret skal kunne løse stadig mer krevende og sammensatte oppgaver i fred, krise og krig. Deres kompetanse og erfaring må verdsettes og utvikles gjennom befalsutdanningen.

Utdanningen ved Befalsskolen er en praksisnær lederutdanning, med ambisjon om å gi elevene praktisk trening i rollen som leder, følger og instruktør, samt god forståelse for den militære profesjon. Utdanningen forutsetter at grunnleggende soldatferdigheter og fag- og funksjonsrettet utdanning gis av den enkelte forsvarsgren, og bygger på elevenes erfaringer fra tidligere tjeneste som spesialist. Elevene gis teoriundervisning i emnene ledelse, militær profesjon og militær idrett og trening, og gjennomfører ulike praksisarenaer med tett oppfølging av en tildelt lederutvikler.

Opptakskrav

Søkere som vurderes for opptak til GBU må oppfylle alle opptakskrav. Alle kravene må være innfridd innen søknadsfristen. Krav for opptak til nivådannende utdanning reguleres i HR bestemmelsen og veileder i HR del I.

1. Tilsatt i Forsvaret med normalt minimum 2 års tjenesteerfaring som OR 2-4 eller tilsvarende.
2. Alminnelig evnenivå med karakter 3 eller høyere.
3. 200 meter svømming i fri svømmestil. Tidskrav for bestått er <7 minutter. Gjennomføres som egentest og bekreftes av den enkelte i søknadsskjema.
4. Tilfredsstille medisinsk skikkethet for tjeneste i internasjonale operasjoner B1. Helseprofilen må også oppfylle status til feltdyktig.
5. Inneha gyldig sikkerhetsklarering for HEMMELIG eller tilfredsstille krav til å kunne få dette.
6. Tilfredsstille krav til personlig egnethet (vandel, tjenstlige reaksjoner).
7. Fysiske tester (3000 meter og styrke) må være registrert og bestått på den enkelte søker før søknadsfristen til minimum karakter 4/4 (MK 4/4) for å bli tatt med videre til neste del av opptaket. Det presiseres at testene skal gjennomføres iht. pkt. 5.4 Opptak og tilsetting til militær utdanning og tjeneste i Reglement for fysisk test i Forsvaret.
8. Tjenestegjørende avdeling må gjennomføre lokal lederidentifisering og påtegne eget personell på anmodning fra seleksjonsansvarlige. Avdeling må bekrefte at søkeren skal disponeres i en befalsstilling innen rimelig tid etter fullført og bestått utdanning.
9. Gjennomført og bestått intervju.

Læringsutbytte

Læringsutbyttene beskriver kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som det forventes at elever som har fullført utdanningen innehar, uavhengig av fagområde og forsvarsgren. Befalsskolen bruker Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), nivå 5.1 (fag og funksjon mindre enn 1 års varighet) for utforming av læringsutbytter.

Kunnskap

Med kunnskap menes forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområde og/eller yrke.

Eleven:

- har kunnskap om Forsvarets grunnsyn på ledelse, Forsvarets kjerneverdier og Forsvarets verdigrunnlag
- har kunnskap om sentrale forskningsbaserte teorier og modeller knyttet til ledelse
- har kunnskap om grunnleggende prinsipper for god pedagogikk og undervisningslære
- har kunnskap om hvordan rollene til spesialisten og offiseren utfyller hverandre for å nå felles mål
- har kunnskap om sammenhengen mellom ansvarlig forvalting og operativ evne

- har kunnskap om de rettslige rammer for militære sjefers utøvelse av kommandomyndighet, herunder regler om kommandoansvar, ordre og lojalitetsplikt
- har kunnskap om juridiske tema av betydning for den militære profesjon og rollen som befal
- har kunnskap om viktigheten av god sikkerhetsstyring og sikkerhetskultur, og vurdere hvordan fokus på dette henger sammen med avdelingens operative evne
- har kunnskap om andre forsvarsgrener og fellesinstitusjoner, og kjenne til Forsvarets historie, tradisjon og utvikling
- har kunnskap knyttet til profesjonens rolle i samfunnet. Ha kunnskap om hvorfor Norge har et forsvar, hvilke oppgaver Forsvaret har, og hva som er befalets ansvar og rolle
- har kunnskap knyttet til sammenhengen mellom likeverd, likestilling, mangfold og operativ evne
- har kunnskap om treningsplanlegging og trening for å sikre fremgang med lav risiko for overtrening og skader
- har kunnskap om betydningen av fysisk hardførhet og mental robusthet i Forsvaret

Ferdigheter

Med ferdighetsmål menes evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter: kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.

Eleven:

- kan anvende lederskap basert på forskningsbaserte teorier og modeller relevant for ledelse, hvor Forsvarets grunnsyn på ledelse står sentralt
- kan anvende tilegnet kunnskap til å kunne ta best mulig beslutninger, gi ordrer samt følge opp undergitte i uoversiktlige situasjoner
- kan anvende effektiv kommunikasjon i den daglige tjeneste og under operasjoner, knyttet til betydningen av kulturelle faktorer
- kan anvende sitt lederskap for å kunne forutse, mestre og utnytte endrede forutsetninger og situasjoner
- kan anvende kunnskap som legger grunnlag for utvikling, gjensidig tillit og respekt
- kan anvende grunnleggende prinsipper for god pedagogikk og undervisningslære
- kan anvende Forsvarets verdigrunnlag i rollen som befal
- kan anvende faglig kunnskap knyttet til profesjonens rolle i samfunnet
- kan anvende tilegnet kunnskap om jus og regelverk på relevante, praktiske problemstillinger i fredstid og i krise eller krig
- kan anvende kunnskap om treningsplanlegging og trening for å sikre fremgang med lav risiko for overtrening og skader

Generell kompetanse

Med generell kompetanse menes at eleven kan anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdanning og yrkessammenheng.

Eleven:

- kan utøve lederskap, etablere problemforståelse, ta beslutninger samt skape oppslutning gjennom utøvelsen av faglig skjønn
- kan planlegge, formidle og gjennomføre militære operasjoner på eget nivå, samt tilpasse eget lederskap til situasjonen
- har forståelse for å kunne ta beslutninger og gjøre vurderinger basert på et godt etisk og moralsk grunnlag
- har forståelse til å kunne bidra til å bygge effektive team som har fokus på oppdragsløsning i samsvar med sjefens intensjon
- har forståelse for å kunne planlegge og gjennomføre leksjoner med støtte i pedagogiske verktøy og metoder
- har forståelse for å kunne planlegge, utarbeide og formidle en ordre i systematisert form
- har forståelse for hva som er særegent ved den militære profesjonen
- har forståelse for å kunne gjennomføre en operativ risikovurdering
- har forståelse for sin rolle i et ledelsesteam med en offiser og være en tydelig rådgiver
- har forståelse for å kunne planlegge, gjennomføre og analysere planlagt trening som er relevant for tjenesten

Innhold og oppbygging

Utdanningen ved Befalsskolen er intensiv, og gir begrenset tid til modning. Mye av utdanningen foregår innenfor rammen av laget/gruppen, der bidraget fra den enkelte er avgjørende for det kollektive utbyttet. Manglende tilstedeværelse av enkeltpersoner vil derfor ha negativ effekt for flere enn den enkelte. All undervisning er å anse som obligatorisk, og det blir derfor normalt ikke gitt permisjoner fra undervisningen.

Utdanningen skal være praksisnær, og omfatter flere praksisarenaer som elevene må delta på for å utvikle den praktiske og teoretiske tilegnelsen av kunnskap. Deltakelse på de ulike praksisarenaene er obligatorisk for å få godkjent Befalsskolen.

Læringssynet ved Befalsskolen tar utgangspunkt i at læring skjer gjennom elevens egen aktivitet og ikke gjennom overføring av kunnskap fra en fagperson til en passivt lyttende elev. Ønsket effekt er at elevene selv aktivt tilegner seg læring. Det er derfor viktig at all praksis, veiledning, undervisning og utdanning tar utgangspunkt i en elevaktiv og problemløsende tilnærming som stimulerer til samhandling. For å lykkes må all undervisning ta utgangspunkt i at optimal læring krever tid til egeninnsats, refleksjon og modning. Elevene skal derfor så langt det er mulig ha gjort individuelle forberedelser før man møter medelevene i ulike arenaer til praktisk ledertrening. Det settes av tid til refleksjon sammen med andre elever og individuell refleksjon knyttet til opplevelser og inntrykk fra ledertreningen.

Befalsskolen prioriterer å gi hver elev en fast lederutvikler, i den hensikt å la eleven utvikle seg best mulig i forhold til sitt potensial. Denne relativt tette oppfølgingen av hver

elev har videre som mål å bidra til profesjonsdannelse. Lederutvikler er en viktig og avgjørende faktor, hva angår det å knytte teori og praksis sammen, kontroll av læring og personlig tilpasninger for maksimalt utbytte for den enkelte elev. Militær dannelse innebærer en forståelse for Forsvarets formål, målsettinger og kultur, det unike ved å lede avdelinger i operasjoner, og det å se all aktivitet i Forsvaret i lys av krig og konflikters natur.

Den praktiske ledertreningen ved Befalsskolen er organisert i øvingsarenaer med hvert sitt overordnede tema. Det er ingen absolutte tematiske skiller, og enkelte sentrale elementer vil derfor gjenfinnes på mer enn en arena. Arenaene er søkt utformet slik at de alle dekker læringsutbytter fra hvert av emnene ved Befalsskolen, samt at tverrfaglighet vektlegges i oppgaver og oppdrag.

Maritim Øvingsarena har som mål å utfordre elevenes personlige mestring, på å håndtere stress, samt å trene ledelse i krevende situasjoner. Elevene løser ulike oppdrag i rammen av lag, i maritimt miljø med støtte av fasiliteter i Sjøforsvaret

Undervisningslære har fokus på å trene instruksjon. Elevene forbereder og gjennomfører ulike leksjoner og presentasjoner for større eller mindre grupper. Elevene må bestå praktisk eksamen i undervisningslære - «godkjent instruktør».

Øvelse Beslutning har som mål å gi elevene praktisk ledertrening. Treningen har fokus på at elevene skal analysere oppdrag og formidle ordrer i systematisert form. Videre skal elevene bli tryggere på å ta selvstendige beslutninger basert på større eller mindre mengde informasjon. Elevene trener planlegging og gjennomføring av oppdrag i datasimulator, eller gjennom å løse enkle situasjoner i en fredsmessig eller taktisk setting. Elevene settes i ulike roller og løser ulike oppdrag med påfølgende refleksjon og diskusjon.

Øvelse Intops søker å utfordre elevene ved å trene ledelse under krevende forhold i felt. Elevene skal i lederrollen og som enkeltmann utfordres på motivasjon, og vilje og evne til å løse oppdrag. Arenaen legger til rette for at elevene får trent ledelse og plan- og beslutningsprosess, herunder ordregiving og -mottak. Det er en målsetting at elevene skal klare å opprettholde helhetsoversikt over tid, og forstå viktigheten av å ivareta den enkeltes og lagets sikkerhet. Videre å forstå hvordan mentale og fysiske utfordringer påvirker egne prestasjoner og interaksjoner med andre.

Læringsaktiviteter og undervisningsformer

Utdanningen ved Befalsskolen er en kombinasjon av teoretisk tilegnelse av kunnskap og praksis. Teorien formidles gjennom ulike læringsaktiviteter. Det forventes at den enkelte elev bidrar aktivt både muntlig og skriftlig. Praktisk trening vil gis gjennom ulike øvingsarenaer. Den enkelte vil få tilbakemeldinger fra både medelever og ansatte.

Arbeidskrav

Retten til å avlegge eksamen forutsetter godkjente arbeidskrav. Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent, og hvert arbeidskrav har to (2) forsøk. Dersom arbeidskrav leveres til ikke godkjent ved første innlevering eller gjennomføring, vil eleven få tilbakemelding og ny dato for gjennomføring. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes ved andre innlevering eller gjennomføring, vil eleven vurderes i vurderingsråd etter rutiner beskrevet i Vurderingsråd BS.

Følgende arbeidskrav må godkjennes:

1. Militær ledelse: Lederplattform. Skriftlig innlevering.
2. Militær idrett og trening: Treningsplan. Skriftlig innlevering.
3. Militær idrett og trening: Fysisk test. Bestå fysisk test til karakter 4/4, uten aldersdifferensiering (jf. punkt 5.4.5 i reglement for fysisk test, 2020).
4. Militær profesjon: Refleksjonsnotat. Skriftlig innlevering.

Krav om tilstedeværelse
All undervisning er å anse som obligatorisk, og det blir derfor normalt ikke gitt permisjoner fra undervisningen.

Eksamen

Alle deler av eksamen må være bestått for å få bestått Befalsskolen. Eksamen vurderes til bestått/ikke bestått, og hver eksamen har to (2) forsøk. Dersom eksamen leveres til ikke bestått ved første innlevering eller gjennomføring, vil eleven få tilbakemelding og ny dato for gjennomføring. Dersom eksamen ikke bestås ved andre innlevering eller gjennomføring, vil eleven vurderes i vurderingsråd etter rutiner beskrevet i Vurderingsråd BS.

Følgende eksamensdeler må bestås:

1. Militær ledelse: Flervalgsprøve. Digital eksamen.
2. Militær profesjon: Flervalgsprøve. Digital eksamen.
3. Militær idrett og trening: Flervalgsprøve. Digital eksamen.
4. Militær ledelse/Militær idrett og trening: Praktisk eksamen. Tverrfaglig leksjon i undervisningslære.